

[Glønborg]

gave. Jeg var glad for den positive holdning, som udenrigsministeren viser over for Rio-konferencen, altså en tiltro til, at der kommer noget ud af denne konference. Det vil sige, at vi har et stykke arbejde, vi kan lave på verdensplan, og hvor Danmark helt klart skal være med.

Vi kommer heller ikke udenom, at der har været lidt turbulens omkring fordelingsproblemet bilateral/multilateral. Det har udenrigsministeren selv lagt op til gennem det, der er sendt over til Udenrigsudvalget.

Kristeligt Folkeparti ønsker ikke, at vi skal gå ind i sådan et arbejde med nogle fordomme, nogle helt fastlåste synspunkter. Men vi siger, at det, det drejer sig om, er, at vi giver den bedst mulige ulandsbistand. Og lad det så komme an på en ordentlig undersøgelse af, hvordan det bedst virker.

Vi har også et ønske om at få det element ind i overvejelserne, at det i sig selv er en værdifuld og positiv ting, at vi fra dansk side er kraftigt med i det internationale arbejdende fællesskab. Når vi skal vurdere effekten af bilateral og multilateral bistand, vil vi have det argument med, at det at være i fællesskabet også i sig selv vejer, så vi skal ikke formindske den multilaterale bistand for meget.

Jeg kunne forstå på alle ordførere, at der ikke var nogen, der syntes, at vores bistandskommission er en god idé, så den bliver nok ikke til noget, selv om jeg undrer mig over den angst, man har over for sådan et organ. Beskyldningerne om, at det skulle være bremsende, at man skulle begynde helt forfra, og at det skulle være konkurrenceforvridende osv., forstår jeg simpelt hen slet ikke. Vi skal betragte det som et sted, hvor nogle fagfolk mødes med nogle politikere, og dér kan man lave et stykke kulegravningsarbejde, som udvalget ikke er beregnet til og velegnet til.

Men det glæder mig, at der fra alle sider er blevet udtrykt ønske om, at vi tager disse emner op i udvalget, og så håber jeg, at vores forslag og vores samtale her i dag kan give anledning til, at vi kommer til at arbejde med tingene dér.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 112:

Forslag til lov for Grønland om udførsel og indførsel af levende dyr og animalske produkter.
Af landbrugsministeren (Tørnæs).
(Fremsat 14/11 91).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Finn Lynge (S):

Det drejer sig her om at skabe den lovgivningsmæssige baggrund for eksport af kød fra Grønland bl.a. til EF.

I 1990 kom der en henvendelse fra Grønlands hjemmestyre, Erhvervsdirektoratet, til Landbrugsministeriet. Henvendelsen gik på, at man ønskede en strømning af de eksisterende regler. Der var et virvar af forskellige regler på det tidspunkt – og det er der altså den dag i dag – og til erstatning for de mange gældende regler har Landbrugsministeriet udarbejdet fire love, hvoraf de tre kan sættes i kraft ved kgl. anordning. Det er en lov om veterinærvæsen og udøvelse af dyrlægegerning, lov om kød og lov om husdyrsygdomme.

Den fjerde har vi foran os; det er forslag til lov om udførsel og indførsel af levende dyr og animalske produkter. Dette lovforslag gik gennem Grønlands Landsting for mindre end en måned siden ganske problemløst, og vi forventer, at det også går problemløst igennem her.

Det grønlandske Landsting gik ind for dette lovforslag, fordi vi i Grønland selvfølgelig har et ønske om at beholde vores natur så ren, som den nu er, og dermed skabe lovmæssig baggrund for at forhindre indslæbning af dyresygdomme udefra. Det er i al fald meget vigtigt. Det vil også få den sidevirkning, at det hjælper kvalitetskontrollen på hjemmemarkedet.

Der står i bemærkningerne til lovforslaget:

[Finn Lyngø]

»Grønlands hjemmestyre har i forbindelse med tilrettelæggelsen af den fremtidige administration af veterinærvæsenet i Grønland lagt betydelig vægt på Grønlands adgang til at eksportere animalske produkter til EF.« Det giver anledning til et par bemærkninger om, hvorfor det er vigtigt for Grønland lige i øjeblikket.

Den eneste form for animalske produkter, der eksporteres fra Grønland til Europa eller til omverdenen, har i mange år været sælskind. Vi har jo det udmærkede Grønlands Garveri i Sydgrønland, der leverer produkter af meget høj kvalitet, og vi har ingen principielle problemer, heller ikke lovgivningsproblemer, i forhold til EF med at eksportere vores sælskind. Det er en anden diskussion, sælskindssagen, og den skal jeg ikke gå ind i her. Men jeg nævner den, fordi den hører ind under begrebet animalske produkter. Der er, som vi ved, nogle politiske problemer forbundet med den, men det bliver til en anden gang.

Ud over sælskindene har Grønland altså et ønske om fremover at være i stand til på forsvarlig vis at eksportere lammekød, tamrenkød, vildrenkød og moskusoksekød til Danmark og EF.

Moskusoksen er specielt interessant, fordi det er en succeshistorie. Vi ved jo alle sammen, at det er et østgrønlandsk dyr. Det blev omplantet til Vestgrønland, og det går storartet: der er en voksende bestand alle vegne. Alene et sted som i den lille Ivittuut Kommune har moskusoksebestanden i de sidste 3 år firedoblet sig selv. Vi står i fremtiden over for en ganske betydelig reserve af meget høj kvalitet vildtkød, og der skydes allerede flere moskusokser nu, end vi næsten kan overkomme at konsumere selv.

Grønlands hjemmestyre lægger stor vægt på at lave en lovgivningsmæssig ramme omkring forsvarlig udførsel af vildtprodukter, og det skyldes, at vi i Grønland går ind for en bæredygtig udnyttelse af naturens vildtlevende ressourcer. Vi rører her ved en problematik, som også vil komme op i Rio til næste år, og som er central i hele vores miljødiskussion: retten til høsten af de vildtlevende ressourcer. Denne lov er en brik i denne ret. Derfor bl.a. er den vigtig for os.

Så vil jeg til slut lige gøre opmærksom på, at i medfør af denne lov vil Landbrugsministeriet altså søge bevilling på finansloven til næste år til en tredje dyrlæge. Hele det store land Grønland har kun to dyrlæger, og vi har brug for en

tredje, hvis det her skal fungere. Det bliver en dyrlæge til hundeslædedistrikterne, og man skal være klar over, at denne lov fører denne bevilling med sig.

Jeg skal til allersidst sige på Socialdemokraternes vegne, at vi anbefaler lovforslaget til en hurtig og positiv udvalgsbehandling.

Bo Friis (KF):

Det af landbrugsministeren fremsatte lovforslag vil Det Konservative Folkeparti af flere årsager meget gerne støtte.

For det første er det væsentligt, at man altid tager initiativer, der sikrer og forbedrer det generelle sundhedsmæssige niveau, det være sig både for grønlandske produkter, men selvfølgelig også i Danmark og under danske forhold.

For det andet er lovforslaget udtryk for en regelforenkling, en sanering af et tidligere lidt mere diffust og forvirret lovsæt, og da Det Konservative Folkeparti uden rysten på hånden altid ønsker en regelforenkling og en afbureaukratisering, er det også en væsentlig sag, der giver os mulighed for at støtte forslaget.

For det tredje støtter vi lovforslaget, fordi den sundhedsmæssige opstramning, det skulle give, også vil give Grønland øgede eksportmuligheder og dermed mulighed for øgede eksportindtægter. Det er den nok bedste form for hjælp, kan man sige, det danske Folketing kan give Grønland, nemlig at få forøget mulighederne for at få en egenindtægt, og en større egenindtægt, sådan at grønlænderne har større mulighed for at råde over midler og får flere chancer for at gøre deres eget samfund endnu bedre.

Der er kun fordele ved dette lovforslag. Derfor vil vi støtte det.

Arqalo Abelsen (V):

Det foreliggende forslag kan vi i Venstre kun hilse velkommen.

Lovforslaget vil, når det er blevet behandlet og vedtaget, være med til at sikre, at Grønlands dyrebestand forbliver fri for en stor del af de dyresygdomme, der findes i andre lande.

Endvidere vil lovforslaget kunne medføre, at Grønlands eksportmuligheder til andre lande, herunder EF, bliver forbedret.

Endelig vil lovforslaget indirekte virke som en løftestang for kvaliteten af madprodukter til lokalt salg i Grønland.

[Arqalo Abelsen]

Venstre vil kort sagt medvirke positivt i udvalgsarbejdet og senere i vedtagelsen af lovforslaget.

Birthe Hansen (SF):

Hovedformålet med lovforslaget er fortsat at kunne beskytte den grønlandske dyrebestand mod at få påført sygdomme udefra. Det mener man bl.a. at en opdatering og fornyelse af gældende regelsæt vil medvirke til, og det er nok også rigtigt, for man kan læse, at nogle af de gældende regler stammer helt tilbage fra før 1953, og der er formentlig sket meget inden for området siden dengang.

Et andet formål med lovforslaget er hensynet til Grønlands eksportmuligheder, idet man med nye bestemmelser vil have mulighed for at tilgodese de krav, som de lande, Grønland ønsker at eksportere til, stiller.

Reglerne er udarbejdet i samarbejde med Grønlands hjemmestyre, som dog ikke på nuværende tidspunkt ønsker at overtage ansvaret for veterinærvæsenet i Grønland. Økonomiske konsekvenser ligger i størrelsesordenen 1,3 mio. kr., henholdsvis lønudgift, rejser, kontorhold, tolk m.v., idet en stilling som landsdyrlæge tænkes oprettet først i 1992.

Da det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at disse penge skal hentes over Veterinærdirektoratets driftsbevillinger, har jeg kun ét spørgsmål nu – og det er jo ikke sikkert, at udenrigsministeren som fungerende landbrugsminister er i stand til at besvare det nu, men ellers så stiller jeg det gerne i udvalget. Det ene spørgsmål, jeg vil stille, er, om det så betyder, at driftsbevillingen forhøjes med de omtalte 1,3 mio. kr., eller at et andet område kommer til at udgælde for den påtænkte stilling. Men jeg stiller gerne spørgsmålet i udvalget i stedet for at forvente det besvaret nu.

Positive over for lovforslaget er vi, og vi vil godt arbejde i udvalget for, at lovforslaget så hurtigt som muligt kommer igennem udvalget.

Ernst B. Schmidt (FP):

Selv om jeg bærer et slips, der har Grønland på, så er det jo ikke ensbetydende med, at Fremskridtspartiet går ind for alt, hvad der vedrører Grønland. Forleden dag var vi positive over for et lovforslag, men jeg må indrømme, at det her lovforslag ikke indeholder det, som Fremskridtspartiet mener i det lange løb gavner Grønland.

Grønland fik til dels selvstyre. Til dels, ja! Gid det var så vel, at de havde selvstyre, mener vi. Nu er vi altså kommet i den situation, at der skal laves en eller anden ting, og hensigten med lovforslaget, står der i den skriftlige fremsættelse, er at skabe grundlag for et nyt og sammenhængende regelsæt på området. Det lyder jo meget smukt; man slår noget sammen, og i stedet for at have en hel masse har man bare én ting.

Endvidere står der i bemærkningerne til forslaget, at det af hensyn til Grønlands eksportmulighed er nødvendigt at kunne fastsætte bestemmelser, som tilgodeser de dyresundhedsmæssige krav. Det lyder også meget godt. Så kommer vi længere hen, og så står der: »Der er i den forbindelse budgetteret med en samlet lønudgift på 600.000 kr., og øvrige udgifter til rejser, kontor m.v. 700.000 kr. Udgifterne afholdes over Veterinærdirektoratets driftsbevilling.« Så kan man sagtens slå noget sammen – det koster en hel masse penge mere. Alene af den grund mener vi slet ikke, at det er hensigtsmæssigt.

Jeg kan også sige, at der står videre i bemærkningerne, at forslaget har været forelagt Grønlands hjemmestyre, som på Landstingets samling den 31. oktober 1991 tilsluttede sig lovforslaget og de ovennævnte anordninger. Så havde jeg nær sagt: Det tror da skam!

Men jeg kan sige så meget, at det gør Fremskridtspartiet ikke, og derfor er vi ikke velvillige over for det lovforslag, der ligger her, og det er ikke ensbetydende med, at vi ikke har sympati for Grønland.

Vibeke Grønbæk (RV):

Jeg skal fatte mig i korthed og sige meget præcist, at Det Radikale Venstre kan tilslutte sig lovforslaget.

Glønborg (KRF):

Og jeg skal for en ordens skyld sige, at Kristeligt Folkeparti kan det samme.

Landbrugsministeren (Ellemann-Jensen, fg.):

På vegne af landbrugsministeren skal jeg takke for den overvejende positive modtagelse, lovforslaget har fået. Der var faktisk kun Fremskridtspartiets ordfører, som havde kritiske bemærkninger, og jeg håber, når man under udvalgsbehandlingen får set nærmere på en række af de spørgsmål, som også SF's ord-

[Landsbrugsministeren]

fører var inde på omkring de finansielle konsekvenser, at Fremskridtspartiet så også vil kunne tilslutte sig.

I øvrigt bemærkede jeg med stor interesse det indlæg, som Socialdemokratiets ordfører fremkom med. Jeg er meget enig i de synspunkter, Socialdemokratiets ordfører kom med, også at dette skal ses som en brik i spillet om retten til høst af vildtlevende ressourcer. Det var nye toner at høre fra Socialdemokratiet, og jeg kan kun håbe, at de synspunkter, som ordføreren her i dag lagde frem, også vil komme til at præge Socialdemokratiets indsats, når det drejer sig om andre brikker i spillet om retten til høst af vildtlevende ressourcer i overensstemmelse med de ønsker, man har i Grønland herom.

I øvrigt glædede det mig at høre, at man nu vil arbejde på en eksport af moskusoksekød. Det vil være fortrinligt, hvis man også uden for Grønland vil kunne få lejlighed til at nyde godt af denne fremragende spise.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det udvalg, der den 19. november 1991 blev nedsat til behandling af lovforslag om Grønland. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

*Meddelelser fra formanden:***Formanden:**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af Folketinget Kørke Christensen (FP), Kim Behnke (FP), Kirsten Jacobsen (FP) og Pia Kjærsgaard (FP) har meddelt mig, at de ønsker til finansministeren og sundhedsministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvilke initiativer agter regeringen at tage for at sikre, at den nye vagtlægeordning ikke stiller borgere i de tyndt befolkede dele af landet urimeligt dårligt i forhold til den nuværende ordning, at udgifterne til den nye vagtlægeordning ikke kommer til at overstige det hidtidige niveau, samt at borgerne får en bedre vagtlægeordning end den, amterne har vedtaget?«

(Forespørgsel nr. F 10).

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Kulturudvalget (20/11 91):

Udtræder: Marianne Jøved (RV)
Nyt medl.: Elisabeth Arnold (RV)

Udvalget vedrørende Grønlandslove (20/11 91):

Udtræder: Henning Andersen (KF)
Nyt medl.: Bo Friis (KF)

Retsudvalget (20/11 91):

Udtræder: Finn Lynge (S)
Ny stedf.: Torben Lund (S)

Erhvervsudvalget (20/11 91):

Udtræder: Duetoft (CD)
Ny stedf.: Bente Juncker (CD)
Udtræder: Bente Juncker (CD)
Ny stedf.: Duetoft (CD)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 22. november 1991, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 16.18